وزیر امور خارجه:

به زودی به مذاکرات برجام بر می گردیم

رئیس دستگاه دیپلماسی ایران که برای شرکت در اجلاس سران هفتاد و ششمین مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک به سر می برد، در گفتگویی ایرنا در عین حال تصریح کرد: ما فعلا با اعضای ۱+۴ مذاکره نخواهیم داشت. بصورت فردی و دو طرفه با طرف های مختلف گفتگو کرده ایم. زمانی که بررسی ها در جمهوری اسلامی ایران و مطالعه پرونده برجام به نتیجه برسد، در میزمذاکره مطالب و دیدگاهها تبادل خواهد شد.

به گزارش ایرنا، امیرعبداللهیان این روزها در نیویورک در حال انجام دیدارهای دیپلماتیک پی در پی و فشرده با همتایان خود و مسوولان نهادهای بین المللی در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل است، تا سیاست های دولت سیزدهم را تشریح و روابط خارجی را تنظیم کند.

با او در لابلای برنامه های بسیار فشرده اش، مصاحبه ای کوتاه درباره دو محور رویکرد دولت سیزدهم به همسایگان و برجام که محور عمده بحث ها و دیدارهایش با مقامات اروپایی و بین المللی است، در محل نمایندگی ایران در سازمان ملل داشتیم که با گشاده رویی پاسخ داد و بعد مصاحبه کوتاه ما دوباره به دیدار با همتای دیگری رفت.

حرف های وزیر خارجه جدید ایران به جوسپ بورل

وزیر امور خارجه دولت ایران در پاسخ به پرسشی درباره مذاکراتش با همتایان اروپایی و مسوولان بین المللی از جمله مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا اظهار داشت: ما به صراحت به آنها اعلام کردیم که دولت جدیدی که در ایران روی کار آمده، عملگراست.

رئیس دستگاه دیپلماسی ایران گفت: در ملاقات هایم با وزیران خارجه انگلیس، آلمان و نیز آقای جوسپ بورل مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و مسوولان سازمان ملل و سایر کشورهای اروپایی که به نوعی درگیر این موضوع (برجام) هستند، به صراحت گفتم مناسبات با اروپا را محدود به اروپای متشکل از سه کشور آلمان، انگلیس و فرانسه نمی دانیم.

امیرعبداللهیان تاکید کرد: به صراحت به طرف های مقابل این مساله را گفتیم که دولت جدید ایران قائل نیست مذاکره برای مذاکره داشته باشد. برای ما دستاورد ملموس مهم است.

وی تصریح کرد: آنها باید چند نکته را درک کنند . نکته اول اینکه باید تصمیم بگیرند که آیا می خواهند به برجام و تعهداتشان برگردند؟ در عمل جز بخش بسیار کوچکی از تعهداتی که در برجام پذیرفته بودند آنهم در مقطعی خاص، اتفاق دیگری رخ نداده است. بازگشت آنها به تعهدات باید همراه با ابتکاراتی از طرف مقابل باشد. وزیر امور خارجه ایران گفت: من به آقای جوسپ بورل مقام عالی سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفتم که بالاخره مردم ما می پرسند که این همه مذاکره و گفتگو شد، طولانی ترین سند، طولانی ترین مذاکره در طول تاریخ معاصر در حوزه دیپلماسی، حالا آورده اش و در واقع دستاورد اقتصادی آن برای کشور چه چیزی بود؟

بورل دیدگاهها و انتقادات را منتقل می کند

امیرعبداللهیان افزود: در عین حال انتقاد کردم، مگر می شود آقای بایدن از یک طرف از ایران بخواهد به میز مذاکره برگردد، گاهی اوقات پیام هایی را ارسال کنند که ما حاضریم دو جانبه با هم گفتگو کنیم و همزمان در حالی که آمریکا مدعی است می خواهد به تعهداتش و برجام بازگردد، تحریم های جدید علیه جمهوری اسلامی و مردم کشورمان اعمال می کنند.

ارشدترین دیپلمات جمهوری اسلامی ایران تصریح کرد: این مطالب را در نیویورک به طرف های مذاکره کننده می گویم و آقای جوسپ بورل هم قرار شد این مطالب را منتقل کند که بالاخره حرف ایران منطق دارد. ایشان پذیرفت که این استدلالی که شما در این موضوع دارید ، استدلال درست و حرف منطقی ای است و آمریکایی ها باید تکلیف خودشان را با این موضوع روشن کنند.

رفتار آمریکا پارادوکسیکال است

امیرعبداللهیان اظهار داشت: رفتار آمریکا پارادوکسیکال و متعارض است. از یک طرف دعوت و درخواست برای بازگشت به برجام و از طرف دیگر اعمال تحریم های جدید و بعضا هم ادبیات منفی که در رسانه ها و مصاحبه هایشان بکار گرفته می شود.

شکست سیاست انزوای سیاسی و دیپلماتیک آمریکا

رئیس جدید دستگاه دیپلماسی ایران تاکید کرد: اما نکته مهم این است جمهوری اسلامی ایران در دنیا به عنوان یک برند (الگو) مطرح است. ما الان در نیویورک از کثرت ملاقات ها به دلیل محدودیت زمانی مجبور شدیم بعضی را بصورت کوتاه انجام دهیم و بعضی را عذرخواهی و به زمان دیگری موکول کنیم.

وی افزود: این نشان دهنده آن است که حتی سیاست آمریکایی ها برای انزوای سیاسی و دیپلماتیک ایران هم به نتیجه ای نرسیده و اندازه و جایگاه جمهوری اسلامی ایران در منطقه و در نظام بین الملل را کشورها، دولت ها و حاکمیت ها به خوبی درک می کنند.

وزیر امور خارجه ایران اظهار داشت: ایرانی ها با توجه به تاریخ و تمدن و ملت بزرگ ایران، ملتی نیستند که در دنیا دیده نشوند. آنها به رغم همه فشارهایی که دشمنان اعمال می کنند، در دنیا می درخشند.

بورل: عزم ایران ازسرگیری مذاکرات برجامی است

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با اشاره اینکه امیرعبداللهیان تنها یک ماه است که کار خود را در دولت جدید آغاز کرده، عنوان کرد که باید به وزیر خارجه ایران فرصت بیشتری داده شود.

به گزارش ایسنا، جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در گفت‌وگویی با فرانسه ۲۴ در خصوص مذاکرات وین گفت: مذاکرات هسته‌ای جهت احیای توافق هسته‌ای ممکن است به زودی ازسرگرفته شود. اینکه دقیقا چه زمانی می‌شود را نمی‌دانم اما عزم ایران ازسرگیری مذاکرات است. این عزم از نظر من صادقانه و قابل اعتماد بوده است. امیدوارم که مذاکرات در وین به زودی ازسرگرفته شوند. وی ادامه داد: وزیر خارجه ایران ۲۸ روز است که کار خود را آغاز کرده و باید به وی زمان بیشتری داده شود. گمان می‌کنم که مذاکرات به زودی آغاز شوند.

جوزپ بورل در پاسخ به سوالی درخصوص تغییر لحن و موضع دولت جدید ایران گفت: ما وارد جزئیات نشدیم. این یک مذاکره نبود و مذاکره کردن برعهده من نیست. یک طرف توافق هسته‌ای ایران و طرف دیگر جامعه بین‌المللی است. من هماهنگ‌کننده مذاکرات هستم. وظیفه من این است که دو طرف را به حضول توافقی جدید سوق دهم چراکه باید درخاطر داشته باشم که توافق داشت خوب کار می‌کرد اما دولت ترامپ توافق را به صورت یکجانبه خراب کرد و نتیجه خوبی از آن تصمیم حاصل نشد.

وزیر بهداشت:

۴۸ میلیون دُز واکسن کرونا در کشور تزریق شد

مرکز روابط عمومی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام کرد: از روز پنج شنبه تا روز جمعه ، ۲۸۴ بیمار مبتلا به کووید ۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان‌باختگان این بیماری در کشور به ۱۱۸ هزار و ۷۹۲ نفر رسید.

به گزارش وبدا، از روز پنج شنبه تا روز جمعه ۲ مهر ۱۴۰۰ و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۱۵ هزار و ۲۹۴ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شد که دو هزار و ۱۶۱ نفر از آنها بستری و مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به ۵ میلیون و ۵۰۸ هزار و ۸۸۵ نفر رسید. متاسفانه در طول ۲۴ ساعت گذشته، ۲۸۴ بیمار مبتلا به کووید۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان باختگان این بیماری به ۱۱۸ هزار و ۷۹۲ نفر رسید.

همچنین تا کنون ۴ میلیون ۸۹۷ هزار و ۸۷۶ نفر از بیماران، بهبود یافته و یا از بیمارستانها ترخیص شده اند.

۶ هزار و ۵۰۲ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ نیز در بخش مراقبت های ویژه بیمارستانها تحت مراقبت قرار دارند.

وزیر بهداشت: ۴۸ میلیون دُز واکسن کرونا
در کشور تزریق شد

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با اشاره به اقدامات دولت سیزدهم در خصوص کرونا، گفت: ۴۸ میلیون دُز واکسن کرونا در کشور تزریق شده است. به گزارش ایرنا، دکتر بهرام عین اللهی در نشست شورای اداری شهرستان دهلران افزود: یکی از اقدامات مهم دولت در این چند ماه اخیر بحث واکسیناسیون بود که عقب ماندگی ۹ ماهه گذشته را جبران کرد. وی به مشارکت مردم در پیشبرد امور از ابتدای انقلاب تا کنون اشاره کرد و افزود: در بحث واکسیناسیون نیز مردم بخوبی عمل کردند و امیدواریم شاهد ریشه کنی کرونا باشیم.

وی به نشست شانگهای هم اشاره کرد و گفت: دومین موفقیت دولت بعد از واکسیناسیون کرونا، عضویت جمهوری اسلامی در پیمان شانگهای بود که نقش مهمی در رشد اقتصادی دارد.

وزیر بهداشت با اشاره به مشکلات نیروی انسانی بهداشت و درمان در استان ایلام و دهلران، یادآور شد: بهترین راهکار بومی گزینی است و باید در استان و شهرستان نیروهای مورد نیاز تربیت تا به سرمایه برای استان تبدیل شوند و ما آماده ایم که ظرفیت های بومی گزینی را افزایش دهیم. وی از موافقت با گسترش آموزش پزشکی در دهلران خبر داد و افزود: این گسترش می تواند گسترش فرهنگی و اجتماعی در پی داشته باشد و زمینه تحصیل برای جوانان فراهم و محرومیت زدایی را عملی کند.

ارتش سیصدهزار نفری افغانستان ذوب و ناپدید شد؟

■ **محمود خاقانی**
کارشناس بین‌المللی انرژی

سفر اخیر وزیر امورخارجه عربستان به هند و گفتگو با هند درباره مسائل افغانستان و تامین امنیت انرژی مورد نیاز هند این سئوال را مطرح کرده است که چگونه طالبان بدون هیچ مقاومتی وارد کابل شد و ارگ ریاست جمهوری را به تصرف درآورد؟

چرا بایدن دروغ گفت؟

رئیس جمهوری آمریکا وقتی سخن از خروج نظامیان آمریکا از افغانستان را مطرح کرد در برابر این سئوال که سرنوشت دفاع از افغانستان در برابر طالبان چه می شود؟ پاسخ داد و این پاسخ را هم به دفعات تکرار کرد که آمریکا برای افغانستان یک ارتش حرفه ای و قوی سیصد هزار نفری تربیت و مسلح کرده است که به راحتی در برابر چند هزار طالبان مقاومت می کند.

اما، آنطور که یورنیوز بررسی کرده است پس از پیشروی‌های برق‌آسای طالبان در سراسر افغانستان و درنهایت تسلیم بی‌چون و چرای کابل در برابر طالبانی که قانون اساسی و نظام دولتی افغانستان را به امارت اسلامی، یک شبه تغییر دادند ، این سئوال بیشتر مطرح شد ارتشی که آمریکا مدعی است برای افغانستان در طول ۲۰ سال با هزینه میلیارد ها دلار تربیت و مسلح کرد کجاست؟ شهروندان افغان و حتی غیر افغان هم از اینکه کابل به این راحتی سقوط کرد انگشت به دهان ماندند و مرتب می پرسیدند که چرا هیچکس از کابل دفاع نکرد؟

ارتش افغانستان برای دفاع از آمریکا بود و نه افغانستان

برخی کارشناسان معتقدند که آمریکا در آموزش ارتش افغانستان آنها را برای مبارزه و مقابله با طالبان تربیت و مجهز نکرده بود. پس اگر ارتش ملی و پلیس افغانستان برای مقاومت در برابر طالبان آموزش ندیده و تجهیز نشده بودند، دلیل وجود آن‌ها چه بود؟ این پرسش را بسیاری از رسانه‌های بین‌المللی از صاحب نظران بسیاری پرسیدند ولی هنوز پاسخی قانع کننده به این سئوال داده نشده است.برخی معتقدند که آمریکا ارتشی را تربیت کرد که برای آمریکا بجنگند و از منافع آمریکا دفاع کند. از آنجائیکه طالبان با آمریکا بطور سری همکاری داشت بنابراین ، ارتش تربیت شده توسط آمریکا برای افغانستان طالبان را دشمن فرض نمی کرد و آمریکا هم که فرماندهی را دردست داشت به ارتش افغانستان دستور جنگ با طالبان را نداده بود. یورونیوز درتاریخ ۱۶ اوت ۲۰۲۱ (یکشنبه ۱۰ مردادماه ۱۴۰۰) زمانی که ناباورانه تصاویر ورود طالبان به ارگ ریاست جمهوری افغانستان پخش می‌شد و نیروهای مسلح افغانستان، بدون شلیک یک گلوله، پایتخت را برای تضمین «انتقال مسالمت آمیز قدرت» به حاکمان جدید با ذوب شدن و ناپدید شدن تسلیم کردند، دنیا متعجب و حیرت زده شد.

آمریکا نخواست و یا نتوانست درافغانستان آرامش برقرار کند:

افغانستان در چهار دهه گذشته همواره درگیر جنگ داخلی بوده است: جنگ مجاهدین علیه جمهوری خلق و حامیان نظامی اش (شوروی سابق)، جنگ داخلی میان گروه‌های مختلف جنگ‌سالاران مجاهدین، جنگ میان طالبان و مجاهدین و سرانجام جنگ طالبان با جمهوری اسلامی افغانستان و حامیان بین‌المللی آن. فقط در طول ۲۰ سال اخیرحداقل ۱۵۰ هزار شهروند افغانی در جریان درگیری‌ها کشته شده‌اند که حداقل ۴۳ هزار نفر از آن‌ها غیرنظامی ونزدیک به حداقل ۱۱۰ هزار نفر از آن‌ها عضو نیروهای نظامی و امنیتی بوده‌اند. درواقع این همه تلفات بسیار سنگین به مردم افغانستان تحمیل شد در راستای منافع آمریکا و متحدان آمریکا بود. البته در ظاهر خروج آمریکا و متحدان اش از افغانستان طوری بیان و تبلیغ می شود که تصمیمی ناگهانی و ضروری بوده است. حتی با اشاره به شمار بالای قربانیان جنگ با طالبان در افغانستان و بعد بازگشت طالبان به قدرت در افغانستان یعنی بازگشت به «نقطه صفر»، را وزیر امورخارجه انگیس و رهبر حزب دموکرات مسیحی آلمان شکست توصیف کردند.

۸۳ میلیارد دلار هزینه برای ارتشی که ذوب و ناپدید شد

یورو نیوز براساس بررسی های بعمل آمده می نویسد که آمریکا مدعی است که در ۲۰ سال گذشته ۸۳ میلیارد دلار برای ساخت، تجهیز، پشتیبانی و آموزش ارتش افغانستان هزینه کرده بود. این مبلغ هنگفت در کشوری خرج شد که بیشتر از ۷۰ درصد جمعیت آن در تمام ساعات شبانه روز برق ندارند. با این حال، به نظر می‌رسد که بسیاری از اعضای ارتش ملی و پلیس افغانستان ، توانایی کاربرد و نگهداری تجهیزات رزمی اهدایی از سوی ایالات متحده و ناتو را نداشتند. این نکته را باید توجه کرد که پول هائی که دولت آمریکا مدعی است در افغانستان هزینه کرده است با سود و درآمد هائی که شرکت های آمریکائی در افغانستان داشتند (استخراج از معادن و...) به صنایع نظامی آمریکا و نظام مالی و اعتباری آمریکا برگشت شده است. درهمین حال تجهیزات نظامی آمریکائی که در افغانستان باقی گذاشته شده اند به احتمال قوی تجهیزاتی هستند که از رده خارج شده اند و در ارتش آمریکا با مدل های جدید و مدرن جایگزین شده اند.

تصمیم به خروج از افغانستان دردولت اوباما گرفته شد

براساس گزارش شبکه فرانسه ۲۴ (فرانسه) آمریکا از سال ۲۰۱۱ میلادی (دردولت اوباما) خروج تدریجی نیروهایش از افغانستان را تصمیم گرفت و آغاز کرد. خبرگزاری های غربی مدعی اند که آمریکا این واقعیت را نادیده گرفته بود که بسیاری از نفرات نیروهای ارتش و پلیس آفغانستان ، سواد خواندن و نوشتن هم نداشتند. یورونیوز می نویسد که هم آمریکا و هم دولت افغانستان (دولت اشرف غنی) درباره ارتش ۳۰۰هزار نفری افغانستان بسیار اغراق کردند. نسبت ۱ به چهار نیروهای نظامی دولتی در برابر طالبان تا روزهای قبل از سقوط کابل هم برای اطمینان دادن به مقاومت در برابر جنگجویان امارت اسلامی (طالبان) استفاده می‌شد. گزارش نهادهای اطلاعاتی آمریکایی هم برآورد می‌کرد پس از خروج نیروهای خارجی، دولت افغانستان احتمالا تا ۲ ماه می‌تواند دربرابر طالبان مقاومت کند و پس از آن سقوط خواهد کرد. یعنی چی ؟ ارتشی که آمریکا آموزش داده و تجهیز کرده در برابر ۶۰ یا ۷۰ هزار طالبان که مجهز به سلاح های سبک می باشند فقط دوماه می تواند مقاومت کند؟ پس باید پذیرفت که شاید چنین ارتشی وجود نداشته است.

از سوی دیگر «مرکز مبارزه با تروریسم» وابسته به دانشسرای پرآوازه وست پوینت آمریکا در گزارشی در سال ۲۰۲۰ میلادی اعلام کرد که تنها ۱۸هزار نفر از اعضای نیروهای مسلح افغانستان تحت امر وزارت دفاع بودند و مابقی برای پلیس یا دیگر نیروهای امنیتی کار می‌کردند.

به عبارتی دیگر اصلا" ارتشی ۳۰۰ هزار نفری وجود خارجی نداشته است. علاوه بر همه این‌ها، از قرار معلوم مقامات آمریکائی ضعف‌ها و ناتوانی‌های بخش های مختلف امنیتی ، نظامی و اداری افغانستان را عامدانه پنهان می‌کرده اند.

یورونیوز به نقل از جان سوپکو، مدیر دفتر بازرس ویژه آمریکا برای بازسازی افغانستان (سیگار) اخیرا فاش کرده است : «زمانی‌که نوبت به ارزیابی ارتش افغانستان می‌رسید، نظامیان اهداف را با هدف دستیابی آسانتر تغییر می‌دادند تا بگویند موفق شده‌ایم. وقتی هم که نمی‌توانستند موفق شوند، اطلاعات شکست را به‌شکل محرمانه طبقه‌بندی می‌کردند تا از افشای آن جلوگیری کنند. آن‌ها [نظامیان ناظر آمریکایی] می‌دانستند که چقدر وضع ارتش افغانستان خراب است. » برخی از صاحب نظران براین عقیده اند که بعلت فساد واختلاس در آمریکا بودجه ها را به اسم افغانستان می گرفتند ولی هرگز در افغانستان هزینه نمی کردند. آخرین گزارش «سیگار» به کنگره آمریکا هشدار داده بود که «استفاده از سیستم پیشرفته تسلیحات، خودروها و پشتیبانی ارتش‌های غربی به شدت از توان نظامیان عمدتا کم‌سواد افغانستان خارج است».

قوم گرائی در افغانستان :

ساختار دولت–ملت و نهادها و عقلانیت بروکراتیک در افغانستان از قرار معلوم هیچگاه با جامعه این کشور هماهنگ نشد و وجود رشوه ، فساد و اختلاس مردم را بشدت از دولت هائی که بعد از طالبان روی کار آمدند به ویژه دولت اشرف غنی و دولت آمریکا متنفر و عصبانی کرده بود. یورونیوز می نویسد که گزارش های بسیاری حاکی از تمایل قومیتی کارکنان دولت و ارتش به طالبان به تازگی منتشر شده اند. اگرچه امکان راستی‌آزمایی این گفته‌ها و نوشته‌ها دست‌کم در حال حاضر وجود ندارد اما بدون شک، صرف وجود همین نگرش در میان ناراضیان پرشماردرمیان مردم افغانستان نشان می‌دهد که آمریکا هرگز درصدد نبود که درطول ۲۰ سال گذشته برای ساخت یک جامعه متحد و تاسیس یک ارتش واحد از دل جامعه افغانستان تلاش کند و ترجیح داده بود که افغانستان درهمین حالی که امروز رها شده باقی بماند.

فساد سازمان‌یافته درافغانستان

از حدود بیش از یکماه پیش که طالبان به سرعت شهر به شهر، مراکز ولایات تا کابل را تصرف کردند، ورود جنگجویان طالبان به شهر ها و انتشار تصاویر «کاخ‌های» دولتمردان فراری، اختلاف طبقاتی قابل توجه و نوع زندگی طبقه حاکم درمقام مقایسه با اکثریت فقیر مردم افغانستان را آشکار کرد. در چند سال گذشته، گزارش‌های متعددی از فساد اداری گسترده در افغانستان، از تقسیم کمک‌های بین‌المللی گرفته تا خرید رای برای نامزدهای نمایندگی و وزارت و دیگر مناصب دولتی منتشر شده بود.

گزارش مقام‌های روسیه از فرار اشرف غنی با خودروهایی پر از پول و رها کردن بخشی از این پول در باند پرواز و پذیرش این روایت از سوی افکار عمومی محلی و جهانی، باز هم فارغ از صحت یا کذب آن، نشان می‌دهد که عالی‌ترین مقام افغانستان تا چه حد بی‌اعتبار بوده و هست.

رقابت در کسب قدرت و ریاست

یورو نیوز می نویسد که دو انتخابات اخیر ریاست جمهوری، فضای آشفته سیاسی را بیش از پیش نمودار کرد: در هر دو انتخابات، دو نامزد رقیب اشرف غنی و عبدالله عبدالله خود را پیروز معرفی کرده و در میان هواداران مراسم سوگند برگزار کردند. وقتی زور یکی از دو طرف به رقیب نرسید، دو رقیب با هم در دولت حضور یافتند و قدرت را به قدر وسع با یکدیگر قسمت کردند. دولتی که با این حد از اختلاف تشکیل می‌شود و البته ربطی به کابینه‌های ائتلافی در رژیم‌های پارلمانی ندارد، البته توان و انگیزه لازم برای اداره یک جامعه متزلزل و به طریق اولی، نظارت بر یک ارتش واحد و منظم (درصورتی که وجود داشت) را هم ندارد.

خروج نیروهای بین‌المللی و پایان اعتماد به دولت افغانستان

یورو نیوز معتقد است که فارغ از تمام این استدلال‌ها، خروج نیروهای نظامی آمریکا و متحدان آمریکا از افغانستان و اصرار بازیگران منطقه‌ای (عربستان ، پاکستان ، چین ، روسیه ، ایران و...) وبازیگران عمده بین‌المللی در شریک کردن طالبان در قدرت، به فرماندهان و سربازان نیروهای مسلح افغانستان (اگر ارتشی وجود داشت) نشان داد که پروژه ساخت و حمایت از افغانستان منهای طالبان به پایان خط خود رسیده است. بنابراین ، کارشناسان آشنا به مسائل افغانستان معتقدند اگر یک ارتش سیصد هزارنفری وجود داشت ، که بنظر می رسد چنین ارتشی وجود نداشت ، هیچ انگیزه ای برای مقاومت نداشتند و به همین دلیل ذوب و ناپدید شدند.

طرح صلح افغانستان؟

یورونیوز تاکید می کند از زمانی که دولت آمریکا به ریاست دونالد ترامپ طرح صلح افغانستان را با زلمی خلیل‌زاد کلید زد، چین، روسیه، ایران، هند، اتحادیه اروپا، انگلیس و البته نقش اصلی را پاکستان ایفا می کرد ، باب گفت‌وگو با نمایندگان طالبان را گشودند. دفتر سیاسی طالبان در قطر به مرکز رفت‌وآمد دیپلماتیک تبدیل شد و دولت اشرف غنی–عبدالله عبدالله بازیگر دست دوم گفت‌وگوهای صلح شدند.

حتی پیش از آن، در زمانی که شاخه ولایت خراسان داعش اعلام موجودیت کرده بود، ایران و روسیه که اعتمادی به دولت اشرف غنی و سایر دولتمردان افغانستان نداشتند، ترجیح دادند برای امنیت خود و دور نگاه داشتن تروریسم از مرزهای خود با رهبران طالبان گفتگو کنند و کنار بیایند.

تجربه افغانستان و تجربه فرانسه که بطور ناگهانی از اتحاد بین استرالیا، آمریکا و انگلیس باخبر شد و قرارداد نود میلیارددلاری ساخت زیردریائی با سوخت هسته ای را آمریکا و انگلیس از دست فرانسه ربودند نمایانگر این است همانطور که مردم ایران درسالهای ملی شدن صنعت نفت شاهد بودند و تاریخ گواهی می دهد، آمریکا و انگلیس هرزمان منافع شان ایجاب کند به دوست شان کلک می زنند و با دشمن دوست شان کنار می آیند.

سرمقاله

پنجره‌ای به آینده

■ **دکتر هاشم اورعی**
استاد دانشگاه صنعتی شریف

سال گذشته میلادی با گسترش بیماری کووید تقاضای جهانی انرژی ۴٪ کاهش یافت، اما در این میان تنها یکی از بخش‌های بازار برق به رشد خود ادامه داد. طبق اعلام آژانس بین‌المللی انرژی IEA، سال گذشته تولید انرژی الکتریکی از منابع تجدیدپذیر در جهان بیشترین رشد خود را در دو دهه اخیر تجربه کرد. در این سال ظرفیت تولید انرژی تجدیدپذیر ۴۵٪ افزایش یافته و به ۲۸۰هزار مگاوات رسید. رقمی که بیشتر از کل ظرفیت تولید برق کشور آلمان و ۳/۵ برابر ظرفیت ایران است. این افزایش از طریق مزارع بادی و خورشیدی جدید بوده و چین در مسیر تبدیل شدن به اولین ابرقدرت برقی جهان بیشترین سهم را به خود اختصاص داد. آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی می‌کند در چند سال پیش رو روند صعودی استفاده از انرژی تجدیدپذیر ادامه یابد. البته رشد انرژی تجدیدپذیر در گرو تامین موادمعدنی مورد نیاز برای ساخت توربین‌های بادی، پانل‌های خورشیدی، باطری و سایر تجهیزات است، عناصری چون نیکل، کبالت، لیتیوم، مس و برخی فلزات کمیاب دیگر. آنتونیو گوترش، دبیر کل سازمان ملل متحد، در سخنرانی خود در افتتاحیه ۷۶مین نشست مجمع عمومی این سازمان اعلام کرد چنانچه قرار باشد جهان به اهداف خود در ارتباط با جلوگیری از گرمایش کره زمین برسد، ضروریست تا سال ۲۰۳۰ میلادی، میزان پخش گازهای آلاینده ۴۵درصد کاهش یابد. با توجه به اهمیت جلوگیری از گرمایش کره زمین، بخش انرژی تجدیدپذیر در سالهای اخیر گسترش قابل توجهی یافته است. از طرف دیگر جهان تا نیمه قرن جاری میلادی به سمت استفاده بیشتر از انرژی الکتریکی و کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی پیش رفته و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۵۰ میلادی سهم برق از سبد انرژی جهان به دو برابر افزایش یابد. هم چنین ۲/۳ برق مصرفی جهان از طریق مزارع بادی و خورشیدی تامین خواهد شد. در اوایل تابستان سال جاری، آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد توسعه سریع انرژی تجدیدپذیر و خودروهای برقی در دهه جاری میلادی قادر خواهد بود آلایندگی ناشی از بخش انرژی را به میزان ۷۰درصد کاهش دهد. لیکن برای پیمودن این مسیر باید در دهه جاری ظرفیت مزارع بادی و خورشیدی چهار برابر افزایش یابد. همچنین ضروریست سهم خودروهای برقی از حدود ۵درصد فعلی به ۶۰درصد برسد. سرمایه‌گذاری سالیانه در انرژی پاک باید تا سال۲۰۳۰ به ۴ تریلیون دلار یعنی سه برابر مقدار متوسط آن در ۵ سال اخیر افزایش یابد. بدین ترتیب پیش‌بینی می‌شود تا پایان دهه جاری میلادی، تقاضا برای مواد اولیه مورد نیاز ساخت تجهیزات حدود ۷ برابر شود.

واقعیت این است که تنها به دلیل قابلیت رقابت اقتصادی مزارع بادی و خورشیدی و خودروی برقی نمی‌توان این تجهیزات را به هر میزان که در بازار تقاضا وجود داشته باشد تولید کرد. تولید انبوه این تجهیزات نیازمند تامین مقادیر قابل توجهی مواد اولیه است. تنها در مدت یکسال قیمت جهانی لیتیوم دو برابر و مس ۷۰درصد افزایش یافته است.

در نگاه اول تولید انرژی از خورشید و باد به‌جای رفتن به اعماق زمین برای دستیابی به نفت و گاز بسیار جذاب به‌نظر می‌رسد. لیکن تولید مقدار قابل توجهی انرژی از باد و خورشید نیازمند استخراج میلیونها تن مواد معدنی است. در تولید باطری عناصری چون کبالت، لیتیوم و نیکل و در ساخت آهن‌رباهای مورد استفاده در ژنراتور نئودیمیوم و سایر مواد کمیاب استفاده می‌شود. رگ حیاتی اقتصاد سبز نیز به مس وابسته است. در مقایسه با منابع نفت و گاز، موقعیت جغرافیایی معادن مورد نیاز صنایع انرژی تجدیدپذیر و باطری در مناطق محدودی قرار دارند. در حال حاضر بخش قابل‌توجهی از این معادن در اختیار شرکتهای چینی قرار دارد. نکته‌ای که در گزارش مربوط به زنجیره تامین که در تاریخ ۸ ژوئن سال جاری توسط کاخ سفید انتشار یافت به عنوان یک تهدید به آن اشاره شده است. BMI، یک مرکز تحقیقاتی در زمینه مواد معدنی، اخیراً اعلام کرد که در نیمه دوم دهه جاری تقاضای جهانی لیتیوم دو برابر عرضه خواهد بود. چنین کمبودهایی می‌تواند روند کاهش هزینه باطری خودروهای برقی را متوقف و یا حتی برعکس کند. هزینه باطری نسبت به سال ۲۰۱۲ به میزان ۸۳درصد کاهش یافته است. بدین ترتیب ادامه توسعه باطری خودروهای برقی در گرو قیمت مواد معدنی است. در فوریه سال جاری، ایلان ماسک، مدیر تسلا اعلام کرد بزرگترین نگرانی وی برای افزایش تولید خودروی برقی دسترسی به نیکل است و به دنبال آن است که بتوان در ساخت کاتد مورد استفاده در باطری به‌جای نیکل از آهن استفاده کرد.

در چندسال اخیر جهان شاهد رشد فزاینده انرژی تجدیدپذیر بوده به‌طوریکه در حال حاضر ۱۱درصد از کل انرژی الکتریکی مصرفی جهان توسط مزارع بادی و خورشیدی تامین می شود. کارشناسان براین نکته اتفاق نظر دارند که در چند دهه پیش رو استفاده از انرژی تجدیدپذیر و خودروهای برقی با شتاب هر چه بیشتر ادامه خواهد یافت. یکی از چالش‌های اصلی در مسیر گسترش استفاده از انرژی تجدیدپذیر و خودروی برقی تامین موادااولیه به ویژه مواد کانی مورد نیاز است. برخی کشورها به ویژه چین با درایت تمام اقدامات لازم را برای تامین مواد کانی مورد نیاز به عمل آورده‌اند. بدین‌ترتیب موادی چون مس، نیکل، کبالت، لیتیوم و نئودیمیوم در سالهای آتی از اهمیت استراتژیک برخوردار خواهند بود. ایران ۴/۲درصد ذخایر مس جهان را در اختیار داشته و هفتمین کشور از این نظر به‌شمار می‌رود. متاسفانه اطلاعات جامعی در ارتباط با منابع سایر عناصر اشاره شده موجود نیست و مسئولین مربوطه بدون اطلاع از روند جهانی هیچ اقدامی در راستای ارزیابی این منابع ارزشمند به عمل نیاورده‌اند. البته جای تعجبی نیست چون بیش از یک قرن است که اقتصاد کشور به منابع فسیلی یعنی نفت و گاز گره خورده و گویی این منابع قرار است جایگزین هرگونه فعالیت اقتصادی و خلاقیت مدیریتی شود. وقت آن رسیده که پنجره‌ای به آینده گشوده و با توجه به تحولات پیش رو از جمله گذار انرژی و اقتصاد اقلیمی برای توسعه کشور برنامه‌ریزی کنیم. طولی نخواهد کشید که نفت، گاز و زغال سنگ جایگاه خود را در تامین انرژی الکتریکی جهان از دست داده و در اعماق زمین رها خواهد شد. گویی گردانندگان کشور حداقل ۲۰ سال از قافله جهان عقب مانده‌اند. هفته گذشته رئیس جمهور چین در همگامی با جهان در مجمع عمومی سازمان ملل اعلام کرد که این کشور دیگر هیچ نقشی در ساخت نیروگاه زغال سنگی در خارج از چین نخواهد داشت. در شرایطی که استفاده از زغال سنگ برای تولید برق آلاینده‌ترین روش بوده و جهان از آن روی گردانده است زمزمه‌هایی در مورد ساخت نیروگاه زغال سنگی در کشور شنیده می‌شود!

با گذشت بیش از یک قرن، اتکاء به درآمد حاصل از منابع فسیلی نتوانست کشور را در مسیر توسعه قرار دهد. وقت آن رسیده که چشمان خود را باز کنیم و با توجه به تحولات جهانی خود را برای سوار شدن بر قطار توسعه آماده کنیم. کلام آخر آنکه چنانچه قرار باشد ذخایر مس و سایر فلزات و عناصری که در چندده‌ه آتی از اهمیت اقتصادی و استراتژیک قابل توجهی برخوردار خواهند بود، را مثل نفت و گازمان فروخته و نتوانیم مسیر توسعه را هموار کنیم، همان بهتر که این ذخایر را دست نخورده برای نسل‌های بعدی رها کنیم و امیدوار باشیم که نسل بعد پا را از گفتار فراتر نهاده و با کردار نیک کشور را از وضعیت فعلی رهانده و ملت را به رفاه برساند.

شناسنامه

جهان اقتصاد
نخستین روزنامه اقتصادی ایران با روش خبری، تحلیلی تأسیس: ۱۳۷۰

• **صاحب امتیاز:** مؤسسه رسانه گستر ساده
ثبت شده به شماره ۱۳۸۹۹ ثبت شرکت‌های تهران http://www.rgs.org.ir
• **مدیر مسئول:** سعیدتقی‌پورچنگیز saeed.taghipoor@jahaneghtesad.com
• **سردبیر:** مهدی زاهدی
• **مدیرامور اجرایی و مالی:** الهام معظمی گودرزی • **مدیر بازرگانی:** ملیحه مکرمی
• **هیئت تحریریه:** علی شفائی • مرتضی ابراهیمی • مهناز اسماعیلی • گلناز پرتوی مهر
• **عکاس:** مسعود روستا • **گرافیک و صفحه آرائی:** عطیه نوبخت
• **مدیر فناوری اطلاعات:** مریم قجر
• **نشانی:** ایران، تهران، خیابان مفتح جنوبی، پایین‌تر از میدان هفتم‌تیر، کوچه گوهر درخشان، شماره ۷
• **کد پستی:** ۱۵۷۳۷۴۶۵۱۱ • **تلفن:** ۸۷۱۷۶-۰۲۱ **منمابر (فکس) تحریریه:** ۸۶۰۷۰۹۸۲-۰۲۱
نمابر (فکس) امور اداری و آگهی‌ها: ۸۸۸۲۲۹۱۰-۰۲۱
• **سامانه پیامک روابط عمومی:** ۰۹۳۵۳۷۸۳۷۲۳ **سامانه پیام کوتاه خبری:** ۸۷۱۷۷۰۰۰-۰۲۱
• **پایگاه اطلاع رسانی روزنامه:** http://www.jahaneghtesad.com
• **رایانامه (ایمیل) روابط عمومی:** info@jahaneghtesad.com
• **چاپخانه:** چاپ صمیم **نشانی چاپخانه:** ایران، تهران، جاده مخصوص کیلومتر ۹، شرکت علاءالدین، پلاک ۲۰۳، سوله چاپ صمیم • **پخش سراسری:** احمد جراری • **تلفن:** ۴۴۵۳۳۷۲۵
• **امور مشترکین دفتر مرکزی:** ساختمان مرکزی روزنامه • تلفن داخلی ۳۱۰
• جهان اقتصاد عضو تشکل‌های صنفی «انجمن صنفی مدیران روزنامه‌های غیر دولتی»، «انجمن مدیران نشریات ایران» و «تعاونی مطبوعات کشور» است.
• روزنامه جهان اقتصاد توانسته است در آخرین رتبه بندی روزنامه‌های کشور با کسب ۶۱/۳۴ امتیاز به رتبه ۹ در میان روزنامه‌های خصوصی کشور و رتبه ۲۱ در میان کل روزنامه‌های ایران دست یابد.
• دارای گواهینامه استاندارد **ISO 9001:2015**
• گواهینامه **iso** توسط شرکت بهبود صنعت مهرگان صادر شده است.
• روزنامه جهان اقتصاد را در شبکه‌های زیر دنبال کنید:
• **توییتر:** https://twitter.com/jahaneco
• **اینستاگرام:** https://www.instagram.com/jahaneco
• **تلگرام:** https://telegram.me/jahaneghtesad
• **فیسبوک:** https://www.facebook.com/jahaneco
• **آپارات:** http://www.aparat.com/jahaneghtesad
• **یوتیوب:** https://youtube.com/channel/jahaneco

شهادت نامه

منشور اخلاقی جهان اقتصاد

جامعه انسانی جز براساس عدل قوام و دوام نمی‌یابد؛ و راه گریز آن از انحطاط، گسترش عدالت در همه جنبه‌ها و ابعاد زندگی اجتماعی است. رسانه‌ها می‌توانند به دلیل نفوذ در عمق ذهن افراد و قدرت تأثیرگذاری قابل‌توجه خود، حامی عدالت یا مانع تحقق آن باشند. ما "دانستن" را حقّ مسلم شهروندان می‌دانیم و براین باوریم که استفاده بجا و بخردانه از این حق می‌تواند راه رسیدن به هدف مقدس "گسترش عدالت همه‌جانبه" را به بهترین نحو هموار سازد. دنبال کردن هدف والایی چون گسترش عدالت جز در سایه اتکا به اخلاق حرفه‌ای منبعث از نظام ارزشی و فکری حق‌مدارانه و آزاداندیشانه مقدور نیست. متن کامل منشور اخلاقی جهان اقتصاد براین پایه و در سه محور حقوق، خط قرمزها، و رویه‌ها تنظیم شده، و در ۱۶ بند در آدرس http://jahaneghtesad.com/?p=۱۵۳۸۵ در سایت قابل مشاهده است.